

Fant sitt paradisi i Romsdal

| reportasje |

Iver Gjelstenli

iver.gjelstenli@r-b.no

Balansekoden: Miroslav Peto leder i 12. taulengde på Balansekoden på Utkleiva i Eresfjord. I bakgrunnen ser vi Eresfjorden, Sølåtta, Erneset, ein snipp av Langfjorden, Rød og Snøtinden i Eide/Gjemnes.

FOTO: TERJE AAMODT

Miroslav Peto kombinerer studier ved Høgskolen i Molde med ekstrem skikjøring og fjellklatring.

MOLDE: Han kom til Molde for å gjøre ferdig en mastergrad i logistikk og informasjonssystemer i 2010. Nå er han tilbake ved Høgskolen i Molde for å arbeide med en doktorgrad i det samme fagfeltet. Krevende studier blir kombinert med minst like krevende turer i bratte skifjell. Eller hva sier du til

å kjøre på ski ned de bratteste fjellsidene på Store og Lille Vengetind, Rollsbotskorkja, Sandfjellet, Sunnmørslauparen og Taskedalsfjellet? Vi snakker om skikjøring i terreng andre fjellfolk oppfatter som klatring!

Balansekoden. Vi ble enige om å ta oss en skitur på Trollstigen, og kombinere det med en prat om ski og klatring, men lite snø gjorde at vi valgte å dra på klatretur på den 700 meter lange svaruta «Balansekoden» på Utkleiva i Eresfjord. Med praktfullt utsikt mot fjorden, bygda og snøkledd fjelltopper kombinerte vi klatreturen med samtale om ski, klatring og hans forhold til natur. Med på turen ble også klatrer og fotograf Terje Aamodt.

Begynte tidlig. Miroslav er oppvokst like ved

Tatrasfjella i Slovakia, og foreldrene hans tok han med på ski og klatring alt som barn. Han var bare 7–8 år da han debuterte med bratt skikjøring i ei renne på cirka 40 grader. Som 12-åring kjørte han den 55 grader bratte og teknisk vanskelige Red Coloir i Slovakia. Samtidig utviklet han seg til en klatrer på høyt nivå, og har brukt mye av sin fritid til skikjøring og klatring i Slovakia og i Alpene. Denne interessen var også sterkt medvirkende til at han valgte å reise til Norge og Molde.

– Høgskolen i Molde er sterk på det fagområdet jeg studerte, logistikk og informatikk, og samarbeider med universitetet der jeg studerer i Slovakia.

Da jeg fikk se en plakert som viste utsikten fra Varden mot romsdalsfjella på kontoret til den internasjonale koordinatoren ved universitetet, var jeg overbevist. Jeg ville studere i Molde og kjøre på ski i Romsdal, forteller Miroslav mens vi står på en av de mange små standplasshyllene på Balansekoden og venter på at Terje skal rope sikring klar fra neste standplass 50 meter over oss.

Naturopplevelse. Når Miroslav forteller kan det få håret til å reise seg over hele kroppen for en vanlig ski- og klatreinteressert romsdaling. Det han driver med er skikjøring på et svært høyt nivå, men det er ikke konkurranse-

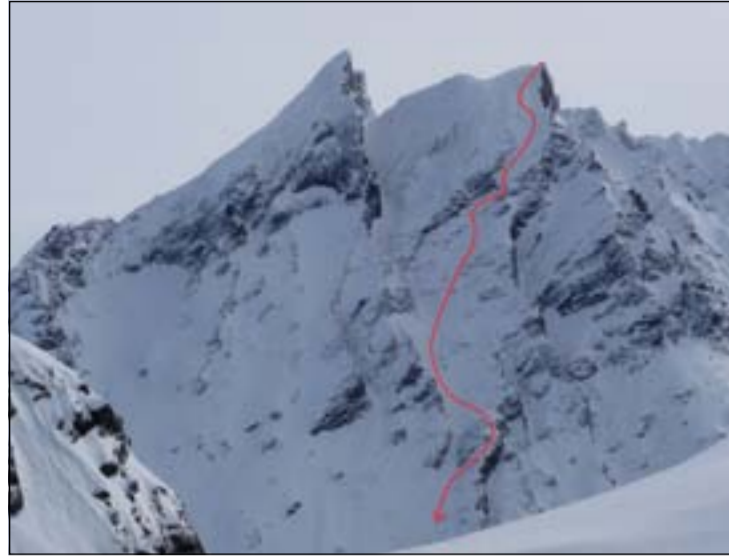
instinktet som driver han.

– For meg er det ikke prestasjonen som er motivet. Jeg trives i fjellet og med nærheten til naturen både når jeg klatrer og når jeg kjører på ski. Utfordringene i bratt og krevende terreng skjerper sansene, og gjør at jeg opplever naturen sterkere. Derfor ser jeg stadig etter nye krevende linjer som kan kjøres på ski, og det har jeg funnet i rikelige mengder her i Romsdal.

Rollsbotskorkja. Historien om da han kjørte ned nordsida på Rollsbotskorkja i tresfjordfjella en april dag i 2010 sier mye både om hans mentale og skitekniske egenskaper og om ekstrem

motivasjon.

– Rollsbotskorkja er ett av de fjella jeg kunne se hver eneste dag fra kjøkkenvinduet på studentboligen på Kvam. Jeg tok mange bilder for å se om det kunne være mulig å finne ei skilinjé ned den 900 vertikale meter høye nordveggen. Jeg var usikker, men det var bare en måte å finne det ut på. Jeg måtte ganske enkelt dra dit for å se veggen på nært hold. Jeg hadde ikke bil den gangen, og festet derfor skiene på ryggsekken, tok ferja til Vestnes og syklet til Tresfjord. Det skulle vise seg at nordveggen på Rollsbotskorkja var en god del mer utfordrende og krevende enn jeg hadde forventet, og bød på alt hva ▶▶▶

Vestflanken på Lille Vengetind: 800 vertikale meter, gjennomsnittlig bratthet 40 grader, noen svært eksponerte seksjoner. En av de vakreste og mest utfordrende ekstremskilinjene jeg har sett i Norge, sier Miroslav om denne turen.

Østveggen på Store Vengetind: «Slingsbyruta». 40–50 grader med en seksjon 55 grader. Samme dag kjørte Miroslav også Nordryggen («normalvegen») på Store Vengetind. Ryggen til høyre for Slingsbyruta.

Rollsbotnskorkja, nordflanken: Tresfjordfjella. Veggen er godt synlig fra Molde. Lang bratt vegg, 900 vertikale meter. Bratt og krevende rute, svært eksponert i øvre del av veggen. Miroslav syklet fra Molde da han kjørte denne ruta.

Sunnmørelauparen, (Sunnmørslauparlægda), østveggen: Den vanskeligste skinedkjøring jeg har gjort, sier Miroslav Peto om denne turen. Eksponering grad E4, 300 meter med 50–55 grader, noen seksjoner 55–60 grader og høy teknisk vanskegrad.

Sandfjellet, østveggen: På Måndalen-sida av fjellet ned mot Kvassetindvatnet. Start med traverserende linje 40–45 grader, deretter 50–55 grader.

Romsdalsvenn: Miroslav Peto kjører ned fra Trollryggen. Breitind, Døntind og Romsdalen i bakgrunnen. En forholdsvis moderat skitur sammenliknet med de mange ekstremskikjøringene han har gjort i Romsdal, Tatrafjella og i Alpene.

FOTO: RASTILAV PETO

ekstrem skikjøring kan inneholde. Jeg tok på skiene ved varden på toppen. Nedkjøringa startet med en smal og teknisk krevende egg, etterfulgt av et hopp utfor toppskavlen. Derfra var det bratt skikjøring hele veien ned den øvre halvparten av fjellet. Den nedre halvparten var litt enklere, men jeg kjørte hele tida konsentrert for å unngå å løse ut snøskred. Da jeg sto nede på Dalsvatnet og så opp mot fjellsida der jeg hadde kjørt ned, kjente jeg at jeg var fysisk og mentalt utslitt. Jeg forsto også at jeg hadde tatt med for lite mat, og jeg var sliten, skrubbulten men også lykkelig over å ha opplevd enda en stor dag i den vakre norske fjellnaturen. Dagen ble avsluttet med sykkelturen fra Tresfjord til Vestnes og en nydelig ferjereise tilbake til Molde, sier Miroslav.

Vengetindene. April 2010 bød på mange dager med gode snøforhold og fint vintervær, og Miroslav fikk med seg mange fine skiturer både av det normal slaget og ekstremskikjøring. Fra toppen av Blånebbba hadde han perfekt utsikt mot Vengetindene, og bestemte seg for å kjøre ned en av de turene som er beskrevet i Halvor Hagens skigaidbok, Toppturer i Romsdalen, nordvestflanken på Lille Vengetind.

– Jeg kunne se at forholdene var gode. En av drømmelinjene mine ga meg et tegn om at jeg var velkommen til å oppleve en dag på ski blant hennes bratte snøgardiner. 800 vertikale meter og en gjennomsnittlig bratthet på 40 grader med noen eksponerte passasjer i Romsdals spektakulære natur gjør dette til en av de vakreste og mest utfordrende skilinjene jeg har sett i Norge, sier Miroslav.

Store Vengetind. For å komme seg til Isfjorden og Vengedalen måtte han ta buss fra Molde og ta beina fatt opp til Vengedalen. Det gjorde han også da han to dager etter opplevelsen på Blånebbba og Lille Vengetind dro tilbake for å prøve skiene på fjellet han kaller «Kongen av Isfjorden» og «et av de vakreste fjell jeg noen gang har sett». Med andre ord, Store Vengetind!

Han gikk opp den såkalte normalvegen, nordryggen, opp til den 1852 meter høye tinden, og kjørte ned den 40–50 grader bratte østsida av fjellet. Dette er for øvrig den samme ruta som Slingsby og Vigdal fulgte da de gjorde førstebestigninga av Store Vengetind i 1881.

Men Miroslav var ikke ferdig med dagen da han sto nede på Evilsbreen etter å ha kjørt ned Slingsbyruta.

– Jeg folte meg litt sliten, men ikke for

sliten til å ta enda en tur opp til toppen av den mektige Store Vengetinden. Dermed fikk jeg også nyte skikjøringa ned Nordryggen før jeg ruslet ned fra Vengedalen og tok bussen tilbake til Molde, sier Miroslav.

Sunnmørslauparen. 23. april i 2010 tok Miroslav enda en tur til tresfjordfjella. Denne gangen kjørte han ned østveggen på Sunnmørslauparen, nabofjellet til Lauparen. Den 55–60 grader bratte veggen karakteriserer han som «den vanskeligste skinedkjøringen jeg har gjort på grunn av den ekstreme eksponeringen (grad E4), 300 meter med en bratthet på 50–55 grader med noen innslag med 55–60 grader og høy teknisk vanskegrad».

Vårsemesteret 2013 kom Miroslav Peto tilbake til Høgskolen i Molde. Denne gangen i forbindelse med sine doktorgradsstudier. Vinteren og skiforholdene i 2013 ble ikke på langt nær så gode som i 2010, men han fikk likevel med seg mange fine toppturer og noen ekstreme nedkjøringene som østveggen på Sandfjellet i Måndalen og nordøstveggen på Taskedalsfjellet (Grønfonnfjellet) i Innfjorden.

Romsdaling? Etter 15 taulengder praktfull svaklatring og 13 rappeller ned igjen fra Balansekoden i Eresfjord, kjører vi hjem til Molde.

– En fantastisk flott klatretur, sier Miroslav.

Han har fått med seg mange fine turer både på ski i fjellet, med klatresko i Julsundet og i Moldeveggen og nå også i eventyrlig vakre Eresfjord. Men han vil gjerne oppleve mer, mye mer.

–Jeg trives god i Molde og i de fantastiske romsdalsfjella. Jeg har også sansen for den norske mentaliteten og den norske levemåten. Typisk norsk for meg er ordningen med at

du kan bo på turistforeningshytter, og betale med selvbetjening. Herlig! Hadde dere i tillegg vært litt mer åpne og imøtekommende overfor fremmede, hadde det vært helt perfekt. Dersom jeg får jobb, ser jeg ikke bort fra at jeg kommer tilbake - for å bli, sier Miroslav Peto. (bildet)

